

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

TASAVALLAN PRESIDENTTI	11
Eduskunnan vastaukset	11
Kansainväliset asiat	11
Muuta	12
Nimitysasiat	12
VALTIONEUVOSTO	12
Hallituksen esitykset	12
Valtioneuvoston asetukset	18
Valtioneuvoston päätökset	19
Nimitysasiat	21
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	21
Hallituksen neuvottelu 20.10.2015	21
Talospoliittinen ministeri- valiokunta 20.10.2015	21

TASAVALLAN PRESIDENTTI

EDUSKUNNAN VASTAUKSET

Tasavallan presidentti vahvisti **23.10.2015** seuraavat lait:

Laki arvopaperimarkkinalain muuttamisesta, laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta, laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta ja laki rahoitusvakaussivun-

omaisesta annetun lain muuttamisesta (HE 11/2015 vp). Muutokset koskevat luopumista listayhtiön neljännesvuosikatsauksen ja johdon osavuotisen selvityksen julkistamisvaatimuksesta, liputusvelvollisuuden laajentamista käteisselvittäviin johdannaisrahoitusvälineisiin sekä listayhtiön velvollisuutta julkistaa vuosittain maa-kohtaisesti maksut sellaisten valtioiden hallituksille, joissa ne toimivat. Rike- ja seuraamusmaksun käyttöalaa laajennetaan. Seuraamuksen kohteena voi olla myös oikeushenkilön edustaja. Lainsäädäntöön lisätään säännökset seuraamusten rahallisista enimmäismääristä. Lisäksi muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lakia siten, että luottolaitoksen tai vastaavasti konsolidointiryhmän emoyrityksen hallitus on toimivaltainen hyväksymään elvytysuunnitelman. Rahoitusvakaussivunomaisesta annettuun lakiin tehdään viraston virkamiehen ilmoitusvelvollisuutta ja sisäpiirikisterin pitoa koskeva tekninen muutos. Lait tulevat voimaan 26.11.2015. (VM erityisasiantuntija Marianna Uotinen 0295 530 204)

Laki uusiutuville energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun lain muuttamisesta (HE 15/2015 vp). Tuulivoimalan hyväksyminen syöttötariffijärjestelmään edellyttää voimassa olevaa kiintiöpäätöstä. Merituulivoimalan kokeiluhanke, jonka

investointia varten on myönnetty valtiontukea, hyväksytään kuitenkin syöttötariffijärjestelmään ilman kiintiöpäätöstä. Kiintiöpäätöstä koskevat hakemukset hylätään, kun syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevien päätösten ja tehtyjen kiintiöpäätösten sekä kyseisen merituulivoimalan kokeiluhankkeen perusteella tuulivoimaloiden generaattoreiden yhteenlaskettu nimellisteho on ensimmäisen kerran ylittänyt syöttötariffijärjestelmään hyväksyttävän tuulivoimaloiden kokonaiskapasiteetin. Lisäksi sähkön tuottajalle säädetty velvollisuus tehdä ennakkoilmoitus päätöksestä rakentaa syöttötariffijärjestelmään hyväksymisen edellytykset täyttävä tuulivoimala, biokaasuvoimala tai puupolttoainevoimala kumotaan. Laki tulee voimaan 26.10.2015. (TEM hallitusneuvos Anja Liukko 0295 062 078)

KANSAINVÄLISET ASIAT

Tasavallan presidentti päätti **23.10.2015** seuraavat kansainväliset asiat:

Alivaltiosihteeri Pirkko Hämäläisen tai hänen estyneenä ollessaan suurlähettiläs Ilkka-Pekka Similän valtuuttaminen allekirjoittamaan Suomen puolesta Suomen tasavallan hallituksen ja Vietnamin sosialistisen tasavallan hallituksen välinen sopimus

diplomaattisten tai konsuliedustustojen tai kansainvälisissä järjestöissä toimivien pysyvien edustustojen jäsenten perheenjäsenten ansiotyöstä. Perhe- ja puolisosopimuksilla sallitaan diplomaattisen edustuston ja konsuliedustuston henkilöstön perheenjäsenen työskentely vastaanottajavaltiossa ilman, että henkilö menettää diplomaattistatuksensa ja vapautuksen vastaanottajavaltion lainkäyttövallasta diplomaattisia suhteita koskevan Wienin yleissopimuksen (SopS 4/1970) asettamissa rajoissa. Perhe- ja puolisosopimusten tekeminen on tehokas tapa edistää puolisoitten työllistymismahdollisuuksia asema- ja tukea heidän työuraansa. Perhe- ja puolisosopimuksilla ei vaikuta esim. yleisiin ammattiin mahdollisesti liittyviin pätevyysvaatimuksiin. Vietnamin kanssa tehty sopimus noudattaa pääpiirteissään aiempia Suomen tekemiä kahdenvälisiä perhe- ja puolisosopimuksia. Sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, joten sen hyväksyminen tulee edellyttämään eduskunnan suostumusta. (UM lainsäädäntöneuvos Kaija Suvanto 0295 351 159)

Tasavallan presidentti päätti Suomen osallistumisen UNMIL-rauhanturvaoperaatiossa Liberiassa lakkaavaksi vuoden 2015 loppuun mennessä. Suomi on osallistunut vuodesta 2003 alkaen YK:n UNMIL-rauhanturvaoperaatioon Liberiassa kahdella esikuntaupseerilla. Suomen pysyvät tehtävät UNMIL:ssa ovat olleet amputarviketeknikon tehtävä ja osasto-esiupseerin tehtävä tiedustelu- ja analyysiosastolla. Tällä hetkellä operaatioon osallistuu enää yksi suomalainen rauhanturvaaja. YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi 17.9.2015 UNMIL-operaation mandaatin pidentyksen 30.9.2016 asti. Liberian turvallisuusvastuun on määrä siirtyä UNMIL:ltä Liberian hallitukselle 30.6.2016 mennessä. UNMIL-operaation vahvuus oli 30.6.2015 5 900 henkilöä, mutta sen vahvuus on määrä supistaa kesäkuun 2016 loppuun mennessä noin 1800 henkilöön. (UM lähetystöneuvos Theresa Zitting 0295 351 330)

Suurlähettiläs Anne-Marie Nyroosin tai hänen estyneenä ollessaan ministerineuvos Kirsti Pohjankukan valtuuttaminen allekirjoittamaan sopimus Tanskan, Suomen, Islannin, Norjan ja Ruotsin välillä pääsystä korkeampaan koulutukseen tehdyn sopimuksen muuttamisesta. Muutos-

sopimuksella Pohjoismaiden välistä sopimusta jatketaan vuoden 2018 loppuun saakka. Muutossopimus on tarkoitus allekirjoittaa Kööpenhaminassa 2.11.2015. (OKM ylijohdaja Tapio Kosunen 0295 330 440)

MUUTA

Tasavallan presidentti päätti **23.10.2015** seuraavat asiat:

Tasavallan presidentti ratkaisi 12 armonanomusasiaa. (OM neuvotteleva virkamies Eva Tams 0295 150 556)

NIMITYSASIAT

Tasavallan presidentti päätti **23.10.2015** seuraavat nimitysasiat:

Ulkoasiainneuvos Katri Viinikka Haagissa olevan suurlähetystön päällikön tehtävään 1.12.2015 lukien. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Nairobin suurlähetystön päällikön, suurlähettiläs Tarja Fernándezin sivuakkreditointi Seychelleille ja Somaliin. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Käräjätuomari Juha Einari Nieminen Itä-Suomen hovioikeuden hovioikeudenneuvoksen virkaan 1.2.2016 lukien, valtiosyyttäjä Jarmo Sakari Hirvonen Tuusulan käräjäoikeuden käräjätuomarin virkaan 1.3.2016 lukien, käräjätuomari Juha Heikki Kolu Päijät-Hämeen käräjäoikeuden ensiksi täytettävään käräjätuomarin virkaan 1.11.2015 lukien ja käräjätuomari Risto Erkki Antero Hiltunen Päijät-Hämeen käräjäoikeuden toiseksi täytettävään käräjätuomarin virkaan 1.11.2015 lukien. Käräjätuomari Virpi Kaarina Kartasalo Pohjois-Karjalan käräjäoikeuden käräjätuomarin virkaan 1.2.2016 lukien ja määräaikainen käräjätuomari, kihlakunnansyyttäjä Kirsi Marjaana Kännö Pirkanmaan käräjäoikeuden ensiksi täytettävään käräjätuomarin virkaan 1.11.2015 lukien, määräaikainen käräjätuomari Oskar Mikael Kulmala Pirkanmaan käräjäoikeuden toiseksi täytettävään käräjätuomarin virkaan 1.11.2015 lukien ja määräaikainen käräjätuomari, viskaali Risto Juhani Paiho Pirkanmaan käräjäoikeuden kolmanneksi täytettävään käräjätuomarin virkaan 1.1.2016 lukien. (OM hallitusneuvos Heikki Liljeroos 0295 150 428)

Määräaikainen käräjätuomari, kihlakunnansyyttäjä Erik Joachim Holm-

ström Vantaan käräjäoikeuden käräjätuomarin virkaan 1.1.2016 lukien, määräaikainen hallinto-oikeustuomari, hallinto-oikeussihteeri Jyri Antero Vesanto Helsingin hallinto-oikeuden ensiksi täytettävään hallinto-oikeustuomarin virkaan 1.11.2015 lukien, määräaikainen hallinto-oikeustuomari, hallinto-oikeussihteeri Tommi Ilmari Toijonen Helsingin hallinto-oikeuden toiseksi täytettävään hallinto-oikeustuomarin virkaan 1.11.2015 lukien, määräaikainen hallinto-oikeustuomari, hallinto-oikeussihteeri Terttu Hannele Kujala Helsingin hallinto-oikeuden kolmanneksi täytettävään hallinto-oikeustuomarin virkaan 1.11.2015 lukien, määräaikainen hallinto-oikeustuomari, hallinto-oikeussihteeri Klaus Markus Järvinen Helsingin hallinto-oikeuden neljänneksi täytettävään hallinto-oikeustuomarin virkaan 1.11.2015 lukien ja määräaikainen oikeussihteeri, hallinto-oikeussihteeri Paula Johanna Makkonen Helsingin hallinto-oikeuden viidenneksi täytettävään hallinto-oikeustuomarin virkaan 1.11.2015 lukien. Määräaikainen käräjätuomari, viskaali Anna-Maria Susanna Lindström Pohjanmaan käräjäoikeuden käräjätuomarin virkaan 1.1.2016 lukien. (OM hallitusneuvos Anne Hallavainio 0295 150 458)

VALTIONEUUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **22.10.2015** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 71/2015 vp) eduskunnalle laiksi korkeimmasta hallinto-oikeudesta annetun lain 6 §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan korkeimmasta hallinto-oikeudesta annettuun lakiin lisättäväksi uusi säännös päätösvaltaisesta kokoonpanosta turvapaikkaa ja kansainvälistä suojelua koskevassa sekä niihin liittyvässä oleskelulupaa tai maasta poistamista ja maahantulokieltoa koskevassa valituslupa-asiassa. Ehdotuksen mukaan korkein hallinto-oikeus olisi päätösvaltainen myös kokoonpanossa, johon kuuluu kaksi jäsentä, jollei ratkaistavana olevan kysymyksen laatu edellytä kolmijäsenisen kokoonpanon käyttämistä. Kaksijäsenisessä kokoonpanossa käsitelty asia olisi siirrettävä laajemman kokoon-

panon ratkaistavaksi, jos jäsenet eivät ole ratkaisusta yksimielisiä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (OM hallitusneuvos Heikki Liljeroos 0295 150 428)

Hallituksen esitys (HE 72/2015 vp) eduskunnalle perinnönjaon oikaisua ja omaisuuden palautusvelvollisuutta koskevaiksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan lisättäväksi perintökaareen uusi perinnönjaon oikaisua ja omaisuuden palautusvelvollisuutta koskeva luku. Lisäksi ehdotetaan vähäisiä muutoksia isyyslakiin, oikeudenkäymiskaareen ja kuolleeksi julistamisesta annettuun lakiin. Ehdotettua sääntelyä sovelletaan tilanteissa, joissa perillisen tai yleistestamentin saajan oikeus perintöön on aiemmin toimitetussa perinnönjaossa sivuutettu tai lapsen ja vanhemman välinen suhde vahvistetaan vasta perinnönjaon jälkeen. Lähtökohdana on, että kuolinpesästä omaisuutta saaneet palauttavat aiemmin toimitetussa perinnönjaossa saamansa omaisuuden perinnönjaon oikaisua varten. Ellei perinnönjaon oikaisusta saavuteta sopimusta, oikaisua vaativa voi hakea tuomioistuimelta pesänselvittäjän ja pesänjakajan määräämistä. Ehdotetut säännökset turvaavat perinnönjaossa sivuutetun oikeudet mukaan lukien tilanteet, joissa isyys vahvistetaan ennen 1.10.1976 avioliiton ulkopuolella syntyneen lapsen osalta miehen kuoleman jälkeen. Ehdotus liittyy 1.1.2016 voimaan tulevaan isyyslakiin. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan yhtä aikaa uudistetun isyyslain kanssa. (OM lainsäädäntöneuvos Salla Silvola 0295 150 314)

Hallituksen esitys (HE 73/2015 vp) eduskunnalle laeiksi puoluelain sekä ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi puoluelakia ja ehdokkaan vaalirahoituksesta annettua lakia. Puoluelain nojalla maksettavan valtionavustuksen (puoluetuki) käytön valvonta siirrettäisiin oikeusministeriöltä Valtiontalouden tarkastusvirastolle. Puoluetukea voisi jatkossa saada eduskuntapuolueiden lisäksi puolue, joka saa vähintään kahden prosentin valtakunnallisen kannatuksen eduskuntavaaleissa. Puoluetukea saavaa puoluetta ei myöskään poistettaisi puolerekisteristä, vaikka se ei olisi saanut kansanedustajapaikkaa kaksissa peräkkäisissä eduskuntavaaleissa. Puoluelaista poistettaisiin säännös, jonka mukaan puoluetuen jakoperustetta tarkiste-

taan, jos vähintään puolet puolueen kansanedustajista luopuu edustamasta puoluetta eduskunnassa. Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusoikeus laajennettaisiin presidentinvaalissa tukiyhdistyksiin. Ilmoitusvelvollisuus vaalirahoituksesta europarlamenttivaaleissa laajennettaisiin koskemaan myös toista varaedustajaa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (OM ylitarkastaja Heini Huotarinen 0295 150 127)

Hallituksen esitys (HE 74/2015 vp) eduskunnalle kuluttajariitojen vaihtoehtoista ratkaisemista koskevaiksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki, joka koskisi muussa kuin viranomaisessa tapahtuvaa kuluttajariitojen ratkaisemista. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi muutoksia kuluttajariitalautakunnasta ja liikennevahinkolautakunnasta annettuihin lakeihin sekä kuluttajansuojalakiin ja lakiin velan vanhentumisesta. Laeilla pantaisiin täytäntöön direktiivi kuluttajariitojen vaihtoehdoista riidanratkaisusta ja mahdollistettaisiin kuluttajariitojen verkkovälitteisestä riidanratkaisusta annetun asetuksen soveltaminen käytännössä. Ehdotetussa yksityisiä riidanratkaisuelimiä koskevassa laissa säädettäisiin elinten kokoonpanosta sekä riidanratkaisusta vastaavien henkilöiden kelpoisuudesta, riippumattomuudesta ja puolueettomuudesta. Lisäksi lakiehdotus sisältää eräitä elimissä noudatettavien menettelyyn liittyviä säännöksiä. Näistä merkittävin on ratkaisusuosituksen antamista koskeva 90 päivän määräaika. Kuluttajariitalautakunnasta ja liikennevahinkolautakunnasta annettuihin lakeihin tehtäisiin tarpeelliset menettelyä koskevat muutokset muun muassa käsittelyaikojen osalta. Kuluttajariitalautakunnan toiminnan tehostamiseksi säädettäisiin lisäksi, että lautakunta voisi jättää sille tehdyn hakemuksen käsittelemättä, jos kuluttaja ei ole ensin ollut yhteydessä kuluttajaneuvontaan. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 9.1.2016. (OM erityisasiantuntija Riitta Haapasari 0295 150 139)

Hallituksen esitys (HE 75/2015 vp) eduskunnalle laeiksi kirkkolain muuttamisesta, evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta annetun lain kumoamisesta sekä evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksesta annetun lain 3 §:n ja evankelis-luterilaisen kirkon työehtosopimuksesta annetun lain 1 §:n muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutoksia kirkon keskushallintoa koskeviin säännöksiin. Evankelis-luterilaisen kirkon työmarkkinalaitoksesta annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Työmarkkinalaitosta koskevat säännökset otettaisiin tarpeellisilta osin kirkkolakiin. Kirkon työmarkkinalaitoksen ja kirkkohallituksen suhdetta ehdotetaan selkeytettäväksi yhdistämällä työmarkkinalaitos lähemmäksi kirkkohallitusta samalla turvaten työmarkkinalaitoksen päätöksenteon riippumattomuus. Kirkon ulkoasiain neuvosto lakkautettaisiin ja sen tehtävät siirrettäisiin piispaainkokoukselle ja kirkkohallitukselle. Piispaainkokouksen kokoonpano muutettaisiin siten, että sen jäseniä olisivat vain piispat. Kenttäpiispailla olisi läsnäolo- ja puheoikeus. Kirkkoneuvosten valinta kansliapäällikköä lukuun ottamatta siirtyisi kirkolliskokoukselta kirkkohallitukselle. Kirkon eläkerahasto eriyttäisiin kirkon keskusrahastosta säätämällä kirkon eläkerahastosta kirkkolaisa ja kirkkojärjestyksessä. Muutos olisi lainsäädäntötekeminen eikä vaikuttaisi eläketointintaan. Kirkon yhteiskunnallisten tehtävien rahoituksen uudistuksen johdosta kirkkolakiin lisättäisiin säännös perusteista, joiden mukaan kirkon keskusrahastolle maksettava rahoitus jaettaisiin edelleen seurakunnille ja seurakuntayhtymille. Kirkkolain tilintarkastusta koskevia säännöksiä ehdotetaan muuttaviksi siten, että niissä otetaan huomioon vuoden 2016 alussa voimaan tuleva uusi tilintarkastusta koskeva lainsäädäntö. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (OKM vanhempi hallitussihteeri Joni Hiitola 0295 330 810)

Hallituksen esitys (HE 76/2015 vp) eduskunnalle laiksi yliopistolain 75 §:n 3 momentin ja 92 a §:n kumoamisesta. Esityksessä ehdotetaan kumottaviksi yliopistolain säännökset, jotka koskevat Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle vuosittain maksettavaa korvausta, jonka määrä vastaa niiden apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun tulon perusteella maksettua yhteisöveroa ja apteekkimaksua. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2017. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Hallituksen esitys (HE 77/2015 vp) eduskunnalle laeiksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain muuttamisesta. Esityksen mukaan yliopistolakiin ja ammattikorkeakoululakiin

lisättäisiin säännökset Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolisilta opiskelijoilta perittävistä lukuvuosimaksuista alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon johdettavassa vieraskielisessä koulutuksessa. Lukuvuosimaksun määrä olisi vähintään 1 500 euroa lukuvuodessa. Korkeakouluilla tulisi olla apurahajärjestelmä, jolla tuetaan maksulliseen tutkintokoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden opiskelua. Lisäksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain tilauskoulutusta koskevia säännöksiä täsmennettäisiin. Esityksessä ehdotetaan kumottaviksi yliopistolain ja ammattikorkeakoululain säännökset, jotka koskevat koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmaa. Yliopistolain oikeusmenettelyä koskevaa säännöstä ehdotetaan lisäksi täsmennettäväksi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Lukuvuosimaksuja koskevia säännöksiä sovellettaisiin korkeakouluja velvoittavina vasta 1.8.2017 tai sen jälkeen opintonsa aloittaviin opiskelijoihin. (OKM hallitussihteeri Laura Hansén 0295 330 098)

Hallituksen esitys (HE 78/2015 vp) eduskunnalle laiksi perusopetuslain 48 f §:n muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan perusopetuslakia muutettavaksi siten, että kouluisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien maksujen enimmäismäärää korotettaisiin. Enimmäismaksu 570 tuntiin osalta nostettaisiin nykyisestä 60 eurosta 120 euroon ja 760 tuntiin osalta nykyisestä 80 eurosta 160 euroon kuukaudessa. Samalla tiukennettaisiin velvollisuutta jättää maksu perimättä tai alentaa sitä, jotta perheen pienituloisuus ei muodostuisi esteeksi lapsen osallistumiselle toimintaan. Ehdotettu laki lisäisi kuntien maksukertymää noin 18 miljoonaa euroa vuodesta 2017 lukien. Vuonna 2016 vaikutus kuntien talouteen olisi noin 7 miljoonaa euroa. Maksukertymien lisäksi kunnille kertyisi säästöä avustettuna toimintana järjestettävän aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajille myönnettävien avustusten alentamisesta. Esityksellä ei ole valtiontaloudellisia vaikutuksia. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2016. (OKM hallitusneuvos Anne-Marie Brisson 0295 330 079)

Hallituksen esitys (HE 79/2015 vp) eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ja vapaasta sivistystyöstä annettua lakia valtioneuvoston päättämien opetus- ja kulttuuritoimen hallinnonalan vuosien 2016–2019 valtionosuuksien indeksikorotusten jäädyttämisen toteuttamiseksi. Esityksessä ehdotetaan, että indeksikorotusta ei tehtäisi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaissa säädettyä kunnan omamäärää laskettaessa eikä ammatillisten erikoisoppilaitosten yksikköhintaan tehtäisi arvioidusta kustannustason muutoksesta johtuvaa tarkistusta vuosien 2016–2019 osalta. Indeksikorotuksia vastaava säästö ehdotetaan tehtävän vuoden 2016 osalta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain nojalla sellaisiin perusopetuslain mukaisten toimintojen rahoitukseen, jotka ovat indeksikorotuksen piirissä. Lukiokoulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen vuoden 2016 indeksikorotus tehtäisiin laskennallisesti, mutta vastaavan suuruinen säästö huomioitaisiin koulutusmuotoikohtaisissa euromäärissä, jotka vähentävät lukio- ja taiteen peruskoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräisiä yksikköhintoja indeksikorotusta vastaavalla määrällä. Lisäksi ehdotetaan, että museoiden, teattereiden ja orkesterien vuoden 2016 indeksikorotus tehtäisiin laskennallisesti, mutta vastaavan suuruinen säästö huomioitaisiin kunkin taide- ja kulttuurilaitosmuodon osalta euromääräisesti yksikköhintoissa. Vastaavalla tavalla vapaasta sivistystyöstä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vapaan sivistystyön oppilaitosten yksikköhintoihin määrättäisiin ja kansalaisopistojen osalta säädettäisiin keskimääräisiin yksikköhintoihin tehtäisiin vuoden 2016 indeksikorotusta vastaavat vähennykset. Kaikki indeksijäädytykset ja indeksikorotuksia vastaavat säästöt esitetään tehtävän pysyvinä. Lisäksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin ehdotetaan muutoksia, joilla tehtäisiin museoihin teattereihin ja orkestereihin kohdistetut vuosien 2012, 2015 ja 2016 säästöt sekä vuoden 2014 indeksijäädytys pysyviksi. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain säännös, joka koskee ammatillisen koulutuksen investointien ns. takuukorotusta, ehdotetaan kumottavaksi, koska säännök-

sen siirtymäkausi päättyy tämän vuoden lopussa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (OKM hallitusneuvos Kirsti Kotaniemi 0295 330 408)

Hallituksen esitys (HE 80/2015 vp) eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatustulain sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi subjektiivista varhaiskasvatusoikeutta siten, että jokaisella lapsella olisi oikeus saada varhaiskasvatusta 20 tuntia viikossa. Lapsella ei olisi oikeutta esiopetuksen ja perusopetuksen lisäksi järjestettävään osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen. Lapsella olisi kuitenkin oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen, mikäli lapsen vanhemmat tai muut huoltajat työskentelevät kokoaikaisesti taikka päätoimisesti opiskelevat, toimivat yrittäjänä tai ovat omassa työssä. Lapsella olisi lisäksi oikeus tarpeen mukaan 20 tuntia laajempaan varhaiskasvatukseen vanhemman osa-aikaisen tai väliaikaisen työssäkäynnin, työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen, kuntoutuksen tai muun vastaavan synn vuoksi. Varhaiskasvatus olisi kuitenkin aina järjestettävä nykyisen laajuisena, jos se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia taikka se on muutoin lapsen edun mukaista. Lapsella, jonka oikeus varhaiskasvatukseen on laajempi kuin 20 tuntia, olisi myös ennen oppivelvollisuuskäynnin oikeus esiopetuksen ja perusopetuksen lisäksi järjestettävään osa-aikaiseen varhaiskasvatukseen. Vastaavat muutokset ehdotetaan tehtäväksi myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain yksityisen hoidon tukea koskevaan sääntelyyn. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2016. (OKM hallitussihteeri Matti Sillanmäki 0295 330 193)

Hallituksen esitys (HE 81/2015 vp) eduskunnalle laiksi porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun lain, kolttalain, maatalouden rakennetuista annetun lain ja maaseudun kehittämisen tukemisesta annetun lain muuttamista. Muutoksissa on pääosin kysymys kahden ensiksi mainitun lain sopeuttamisesta EU:n rahastokauden 2014–2020 maaseuturahastoa koskevaan lainsäädän-

töön ja uusiin valtioneuvoston sääntöihin. Samalla yhdenmukaistettaisiin laeissa käytettyjä käsitteitä ja täsmennettäisiin lakien soveltamisaloja siten, että tukitoimia rahoitettaisiin pääosin yhden rakennetukilainsäätännön nojalla. Lisäksi kahteen ensiksi mainittuun lakiin lisättäisiin sähköistä hakua ja tukimenettelyä koskevat säännökset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (MMM lainsäädäntöneuvos Katriina Pessa 0295 162 252)

Hallituksen esitys (HE 82/2015 vp) eduskunnalle laeiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta sekä luonnonsuojelulain ja metsästyslain muuttamisesta. Lailla vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta pantaisiin toimeen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus haitallisten vieraslajien tuonnin ja leviämisen ennalta ehkäisemisestä ja hallinnasta. Asetusta sovelletaan EU:n tasolla määriteltäviin haitallisiin vieraslajeihin. Vastaavaa sääntelyä lajien maahantuonnin ja esimerkiksi niiden hallussapidon ja kasvattamisen kieltämiseksi sovellettaisiin ehdotetun vieraslajilain mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäviin kansallisesti merkityksellisiin haitallisiin vieraslajeihin. Ehdotetulla lailla säädettäisiin myös eräistä muista toimenpiteistä vieraslajiriskien hallinnan parantamiseksi. Kiinteistönomistajilla olisi tietyin edellytyksin velvollisuus hävittää kiinteistöllä esiintyvä uniiniin luetteloon kuuluva tai kansallisesti merkittävä haitallinen vieraslaji tai rajoittaa lajin leviämistä. Jos tällaisen lajin tiedetään yleisesti leviävän esimerkiksi kasvintaimien tai maa-aineksen mukana, aineistoja ammattimaisesti käsittelevillä toimijoilla olisi velvollisuus estää lajin leviäminen hallinnassaan olevan alueen ulkopuolelle. EU:n vieraslajiasetuksen ja ehdotetun vieraslajilain toimeenpanon viranomaistehtävistä vastaisivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, Tulli sekä Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Toimeenpanon vaatimista suunnittelu- ja asian- tunteijatehtävistä vastaisivat Luonnonvarakeskus ja Suomen ympäristökeskus. Sääntelyn lähtökohtana on, että rajoitusten ohella vieraslajiriskejä voidaan tehokkaimmin hallita nykyiseen tapaan tiedottamisen ja neuvonnan avulla viranomaisten, kansalaisten, järjestöjen ja alan yritysten yhteistyössä. Vieraslajilain korvattaisiin luonnonsuojelulain säännökset vierasperäisten lajien leviämisen rajoit-

tamisesta sekä metsästyslain säännökset muiden kuin riistaeläimiin kuuluvien vierasperäisten lintu- ja nisäkäslajien maahantuonnista ja luontoon laskemisesta. Esitykseen sisältyvät tämän vuoksi ehdotukset laeiksi luonnonsuojelulain ja metsästyslain muuttamisesta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. Kiinteistönomistajille ja ammattimaisille toimijoille säädettävät velvollisuudet tulisivat kuitenkin voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana sen jälkeen, kun haitallisten vieraslajien levinneisyydestä ja hallintatoimenpiteistä laadittava selvitys on valmistunut. (MMM lainsäädäntöneuvos Pekka Kempainen 0295 162 456)

Hallituksen esitys (HE 83/2015 vp) eduskunnalle laiksi paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain muuttamisesta. Paikkatietoinfrastruktuurista annettua lakia (421/2009) muutettaisiin siten, että toteutettaisiin ne muutokset INSPIRE-direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa, joita Suomen ja komission asiasta käymän tietojenvaihdon perusteella edellytetään. Lain terminologiaa esitetään myös muutettavaksi vastaamaan direktiivin täytäntöönpanosta paikkatietoaineistojen ja -palvelujen yhteentoimivuuden osalta annetun Euroopan unionin asetuksen mukaista terminologiaa. Ehdotetuilla paikkatietoinfrastruktuuria koskevan lain muutoksilla ei arvioida olevan itsenäisiä taloudellisia vaikutuksia. Viranomaisille lain mukaan kuuluvat tehtävät säilyvät käytännössä ennallaan. Lain järjestelmän säilyessä ehdotetussa lainmuutoksessa asiallisesti ennallaan, merkityksellisiä, infrastruktuurin perustamisvaiheen kaltaisia taloudellisia vaikutuksia ei arvioida syntyvän. Direktiivin täytäntöönpanon täsmenämiseksi ja täydentämiseksi ei ole tarpeen tehdä sellaisia erillisiä tai täydentäviä tietojärjestelmä-, organisaatio-, tai muita muutoksia, jotka edellyttäisivät lisäresurssien kohdentamista kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin ylläpitoon tai kehittämiseen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (MMM hallitussihteeri Timo-Ville Nieminen 0295 162 379)

Hallituksen esitys (HE 84/2015 vp) eduskunnalle laeiksi ajokorttilain, kuorma- ja linja-auton kuljettajien ammattipätevyydestä annetun lain 2 ja 4 §:n sekä alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain 4 §:n

muuttamisesta. Esitykseen sisältyvät traktoreiden kuljettamisen ajokortti- ja ammattipätevyysvaatimukset traktoreiden ajoneuvosäännöksiin ehdotettujen muutosten johdosta (HE 24/2015). Lisäksi ehdotetaan muutettaviksi alkolukolla valvotusta ajo-oikeudesta annetun lain 4 §:ä ja ajokorttilain säännöstä väliaikaiseen ajokieltoon määräämisestä. Säännökset mahdollistavat nopeiden traktoreiden hyödyntämisen samalla kun nykyisten traktorikorttien haltijoille ei asetettaisi uusia velvoitteita vaan osin niitä kevennettäisiin. Säännökset toteuttavat hallitusohjelman kirjauksia norminperkuusta ja sääntelyn keventämisestä. Traktorin kuljettamisen vaatimukset tiukkenisivat asteittain kuljetettavan kaluston mukaan. Vähimmäislasku ja ammattipätevyysvaatimuksen poistuminen väli- luokassa (LT) mahdollistaisivat aiemman työllistymisen ja poistaisivat ammattipätevyyden hankkimisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvat kustannukset. Nopeimpien traktoreiden ja kuorma-autojen kuljettajien yhdenmukaisilla vaatimuksilla kohdeltaisiin kuljettajia tasapuolisesti ja otettaisiin kilpailuneutraliteetin vaatimukset huomioon traktori- ja kuorma-autokuljetuksissa. Alkolukolain toimivaltasäännökset vastaisivat viranomaisten toimivallassa tapahtuvia muutoksia ja uuden kuljettajan ehtoa rikottaessa ajokielto saataisiin alkaamaan välittömästi väliaikaiseen ajokieltoon määräämällä. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 samaan aikaan traktoreita koskevien ajoneuvolain ja ajokortti-toimivallassa tapahtuvien muutosten kanssa. (LVM hallitusneuvos Eija Maunu 0295 342 571)

Hallituksen esitys (HE 85/2015 vp) eduskunnalle kansainvälisestä tieliikenteestä Venäjän kanssa tehdyn sopimuksen hyväksymisestä sekä laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kansainvälisestä tieliikenteestä Suomen ja Venäjän välillä tehdyn sopimuksen sekä sen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta tehdyn sopimuksen sekä lain sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimuksen tärkeimmät muutokset koskevat suurimpia sallittuja painoja tavarankuljetuksissa, vastavuoroista syrjimättömyyttä tienkäyttömaksuissa sallien

maksujen perimisen teiden käytöstä, henkilöiden noutamista toisesta maasta taksilla ja kansainvälisen sopimuksen mukaisen kansallisen ajokortin kelpoisuutta. Sopimus allekirjoitettiin Pietarissa 15.9.2014. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimuksen voimaansaattamista koskeva laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kun sopimus tulee voimaan. Sopimus ja laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (LVM hallitusneuvos Jorma Hörkkö 0295 342 503)

Hallituksen esitys (HE 86/2015 vp) eduskunnalle laeiksi maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta, saariston kehityksen edistämiseksi annetun lain 14 §:n muuttamisesta sekä alueiden kehittämisen ja rakenerahastohankkeiden rahoittamisesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi maa- ja elintarviketalouden sekä maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta annettua lakia sisällyttämällä lakiin myös saariston tutkimus- ja kehittämishankkeet sekä säätämällä yhteistyöryhmistä. Saariston kehityksen edistämiseksi annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että saaristoasiain neuvottelukunta toimii maa- ja metsätalousministeriön yhteydessä. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi alueiden kehittämisen ja rakenerahastohankkeiden rahoittamisesta annettua lakia poistamalla siitä valtakunnallista maaseudun kehittämis- ja tutkimusrahaa ja maakunnan kehittämisrahaa koskevat säädökset sekä lisäämällä tarvittavat säädökset hallituksen kärkihankkeeseen "Kilpailukyvyyn vahvistaminen elinkeinoelämän ja yrittäjyyden edellytyksiä parantamalla" sisältyvän alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistäminen -määrärahan hakemisesta, myöntämisestä, maksamisesta ja seurannasta. Esityksellä siirrettäisiin eräitä maaseudun ja saariston kehittämiseen liittyviä tehtäviä työ- ja elinkeinoministeriöstä maa- ja metsätalousministeriöön. Työ- ja elinkeinoministeriölle alueiden kehittämisestä vastaavana ministerinä kuuluisi edelleen saariston ja maaseudun kehittämisen yhteensovitus muun alueiden kehittämisen kanssa. Siirrettäviin tehtäviin kuului-

sivat myös kansallisin varoin tapahtuva maaseudun kehittämistä koskevien valtakunnallisten tutkimus- ja kehittämishankkeiden rahoitus sekä Suomen kylätoiminta ry:n valtionavustuksen hallinnointi. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (TEM hallitusneuvos Tuula Manelius 0295 064 909)

Hallituksen esitys (HE 87/2015 vp) laiksi Finpro Oy -nimisestä osakeyhtiöstä. Finpro Oy on Suomen valtion täysin omistama voittoa tavoittelematon ja julkisia palveluita tarjoava osakeyhtiö, joka jatkaa Finpro ry:n toimintaa. Esityksen tavoitteena on säätää Finpro Oy:n tarkoituksesta, asemasta, tehtävistä, taloudellisista toimintaperiaatteista, omistajaohjauksesta, rahoituksesta sekä tiedonantovelvollisuudesta. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (TEM teollisuusneuvos Severi Keinälä 0295 064 006)

Hallituksen esitys (HE 88/2015 vp) eduskunnalle laeiksi vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annetun lain kumoamisesta ja sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi vähittäiskaupan sekä parturi- ja kampaamoliikkeen aukioloajoista annettu laki. Sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös kauppakeskuksessa tai vastaavassa myymäläkeskittymässä toimivan pienyrittäjän oikeudesta pitää liikkeensä suljettuna yhtenä päivänä viikossa. Esityksen tavoitteena on vapauttaa vähittäiskauppojen sekä parturi- ja kampaamoliikkeiden aukioloajat ja poistaa tarve aukioloja koskeviin poikkeuslupiin sekä säilyttää kauppakeskuksessa tai vastaavassa myymäläkeskittymässä toimivan pienyrittäjän oikeus yhteen vapaapäivään viikossa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu. (TEM neuvotteleva virkamies Sari Alho 0295 049 007)

Hallituksen esitys (HE 89/2015 vp) eduskunnalle laiksi kirjanpitolain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lukuisia kohtia kirjanpitolaisissa. Muutokset perustuvat keskeisesti vuoden 2013 tilinpäätösdirektiivin täytäntöönpanoon. Muutoksilla kevennettäisiin tilinpäätössääntelyä etenkin pienyrityksille aiheu-

tuua hallinnollista rasitetta. Laki mahdollistaisi kirjanpidon tietoteknisen välineistön kehityksen huomioimisen. Kirjanpitolainsäädäntö selkeytyisi, kun uudistetussa rakenteessa pieniä ja mikroyrityksiä koskevat tilinpäätössäännökset siirrettäisiin omaksi kokonaisuudekseen, erilliseen asetukseen. Yrittäjä saisi siten tyhjentävän tiedon, mitkä seikat tulee esittää tilinpäätöksessä. Samalla säädettäisiin uusi laki erityisestä tiedonantovelvoitteesta kaivannaisteollisuutta ja puunkorjuuta aarniometsissä harjoittaville yrityksille. Näiden yritysten tulisi raportoida maakohtaisesti eri maiden hallituksille ja niiden alaisille tahoille maksamansa rahan summat. Lisäksi osakeyhtiö- ja osuuskuntalakiin sekä luottolaitos- ja säästöpankkilakiin tehtäisiin kirjanpitolain uudistamisesta johtuvia tarkistuksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Mika Björklund 0295 063 586)

Hallituksen esitys (HE 90/2015 vp) eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettua lakia siten, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskus päättäisi ELY-keskusten myöntämän valtionavustuksen maksamista ja takaisinperintää koskevista asioista ja valvoisi ELY-keskusten lisäksi valtionavustuksen käyttöä. Lisäksi kehittämis- ja hallintokeskukselle ehdotetaan erityissäädöksissä siirrettäväksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön, ympäristöministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan valtionavustusten maksamista ja takaisinperintää koskevia tehtäviä. Esityksen tavoitteena on elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) tehtävien laajentaminen valtionavustusten maksamista, takaisinperintää ja käytön valvontaa koskevissa tehtävissä. Lisäksi ehdotetaan, että siviilipalveluslaissa tarkoitettun Siviilipalveluskeskuksen valtakunnalliset tehtävät siirretään hallinnollisesti kehittämis- ja hallintokeskuksen hoidettaviksi. Ehdotuksen tarkoituksena on tehtäviä keskittämällä tehostaa kehittämis- ja hallintokeskuksen tuottavuutta ja kohdentaa ELY-keskusten voimavarat entistä tehokkaammin

niiden ydintehtäviin. Siviilipalvelustehtävän siirrolla ei olisi käytännön vaikutusta siviilipalveluksen suorittamiselle eikä siviilipalvelusvelvollisten asemaan. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (TEM neuvotteleva virkamies Elina Isokse-la 0295 063 719)

Hallituksen esitys (HE 91/2015 vp) eduskunnalle Suomen, Norjan ja Ruotsin välisen Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä. Esitys liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Sopimus koskee työvoimakoulutuksen hankkimista Pohjoiskalotin koulutussäätiöltä vuosina 2016–2019. Sopimus on allekirjoitettu Tukholmassa 19.10.2015. Sopimus ei sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Sopimuksen voimaantulo edellyttää eduskunnan hyväksymistä, koska sopimus sisältää valtion talousarvioon liittyviä sitoumuksia useaksi vuodeksi. Lisäksi sopimuksella kumotaan eduskunnan suostumuksella 23.11.2011 tehty Suomen, Ruotsin ja Norjan välinen sopimus Pohjoiskalotin koulutussäätiöstä. (TEM vanhempi hallitussihtööri Timo Meling 0295 049 084)

Hallituksen esitys (HE 92/2015 vp) eduskunnalle laiksi mielenterveyslain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi mielenterveyslakia. Esityksen mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitos olisi toimivaltainen päättämään tahdosta riippumattomaan psykiatriseen hoitoon määrätyn oikeuspsykiatrisen potilaan hoidon jatkamisesta tai hoidon lopettamisesta tilanteissa, joissa mielenterveyslaissa säädetty hoidon jatkamista tai lopettamista koskeva kuuden kuukauden määräaika olisi jostain poikkeuksellisesta syystä ylittynyt eikä sairaala sen vuoksi olisi enää toimivaltainen päättämään hoidon jatkamisesta tai lopettamisesta. Esityksellä selkeytettäisiin lainsäädännöllisesti sääntelemätön tilanne noudatettavasta menettelystä ja toimivaltaisuudesta viranomaisesta oikeuspsykiatrisen potilaan hoidon jatkamista tai lopettamista koskevan määräajan ylitystilanteissa. Lisäksi esityksellä turvattaisiin hoitoa tarvitsevan oikeuspsykiatrisen potilaan hoidon jatkuminen. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016 tai mahdollisimman pian sen jälkeen. (STM hallitusneuvos Pirjo Kainulainen 0295 163 092)

Hallituksen esitys (HE 93/2015 vp) eduskunnalle laeiksi perhehoitolain 20 §:n, omaishoidon tuesta annetun lain 10 §:n, kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 23 §:n, sosiaalihuoltolain 27 e §:n, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain, työtaturma- ja ammattitautilain, maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain sekä urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi perhehoitolakia, omaishoidon tuesta annettua lakia, kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia, sosiaalihuoltolakia, kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia, työtaturma- ja ammattitautilakia, maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilakia sekä urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettua lakia. Lainsäädäntöön ehdotetaan lisättäväksi säännökset perhehoitajien, omaishoitajien, kuntouttavaan työtoimintaan osallistuvien sekä vammaisten ja vajaakuntoisten työtoimintaan osallistuvien tapaturma- ja ammattitautiturvaan. Uutta vuoden 2016 alusta voimaan tulevaa työtaturma- ja ammattitautilakia ei sovelleta muuhun kuin työ- ja virkasuhteessa tehtävään työhön sekä yrittäjätyöhön. Sen vuoksi muiden henkilöryhmien tapaturma- ja ammattitautiturvasta on säädettävä mainittuja henkilöryhmiä koskevissa erityislakeissa. Esityksessä ehdotetaan erityislakeihin viittaussäännöstä, jonka mukaan mainittuihin erityisryhmiin kuuluvat tulisi vakuuttaa työtaturma- ja ammattitautilain mukaisella vakuutuksella. Tällöin heidän vakuutusturvansa vastaisi työtekijöille säädettyä turvaa kuten voimassa olevan lainsäädännönkin nojalla. Tapaturma- ja ammattitautiturva ulotettaisiin samalla kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain nojalla järjestettävään työtoimintaan osallistuviin. Kehitysvammaisten osalta vakuuttamistilanne selkeytyisi ja ehdotettu muutos varmistaisi myös erityishuolto-ohjelmassa oleville kehitysvammaisille saman tapaturmaturvasta työtoiminnassa kuin muille vammaisille. Esityksessä ehdotetaan lisäksi tehtäväksi 1.1.2016 voimaan tuleviin työtaturma- ja ammattitautilakiin, urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettuun lakiin sekä maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilakiin joukko lähinnä teknisluonteisia muutoksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Mika Mänttari 0295 163 125)

Hallituksen esitys (HE 94/2015 vp) eduskunnalle laeiksi työttömyys-etuusien rahoituksesta annetun lain ja työttömyysturvain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työttömyys-etuusien rahoituksesta annettua lakia ja työttömyysturvalakia. Työttömyys-etuusien rahoituksesta annettua laissa ehdotetaan säädettäväksi työttömyysvakuutusmaksujen soveltamisalasta. Nykyisin maksuvelvollisuus määräytyy tapaturmavakuutuslain soveltamisalan mukaan ja vain poikkeuksista soveltamisalaan on säädetty työttömyys-etuusien rahoituksesta annettua laissa. Maksuvelvollisuuden uudesta määrittelystä johtuen työttömyysturvalakiin ehdotetaan vähäisiä muutoksia, joista merkittävin on yrittäjämäärittelyn muuttaminen. Samoin työttömyys-etuusien rahoituksesta annettuun lakiin ehdotetaan vähäisiä, lain toimeenpanoa helpottavia muutoksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Esko Salo 0295 163 422)

Hallituksen esitys (HE 95/2015 vp) eduskunnalle laiksi työttömyys-etuusien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi työttömyysvakuutusmaksut vuodelle 2016. Sekä palkansaajan että työnantajan keskimääräistä työttömyysvakuutusmaksua ehdotetaan korotettavaksi 0,50 prosenttiyksiköllä. Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu olisi 1,15 prosenttia palkasta ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksu 1,00 prosenttia palkkasumman 2 044 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 3,90 prosenttia palkasta. Yrityksen osaomistajan palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuksi ehdotetaan 0,46 prosenttia palkasta ja yrityksen osaomistajasta maksettavaksi työnantajan työttömyysvakuutusmaksuksi 1,00 prosenttia palkasta. Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksuksi ehdotetaan 1,00 prosenttia liikelaitoksen liike-toiminnasta maksamien palkkojen määrästä palkkasumman 2 044 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,10 prosenttia palkasta. Yliopistojen työttömyysvakuutusmaksuksi ehdotetaan 1,00 prosenttia palkasta palkkasumman 2 044 500 euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,78 prosenttia palkasta. Omavastuumaksun palkkasummarajoja ehdotetaan muutettavaksi siten, että täysimääräinen omavastuumaksu perittäisiin yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi vähintään 32 712 000 euroa. Omavastuumaksua

ei perittäisi yrityksiltä, joiden palkkasumma olisi enintään 2 044 500 euroa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM hallitusneuvos Esko Salo 0295 163 422)

Hallituksen esitys (HE 96/2015 vp) eduskunnalle laiksi kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan, että kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia muutetaan siten, että se täyttää vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksen vaatimukset. Lainmuutoksen tarkoituksena on vahvistaa erityishuollossa olevan henkilön itsemääräämisoikeutta ja itsenäistä suoriutumista sekä vähentää rajoitustoimenpiteiden käyttöä erityishuollossa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.3.2016. (STM neuvotteleva virkamies Riitta Burrell 0295 163 588)

Hallituksen esitys (HE 97/2015 vp) eduskunnalle laeiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan teknisiä muutoksia vakuutusyhtiölakiin, vakuutusyhtiölain muuttamisesta annetun lain voimaantulosta annettuun lakiin ja työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin. Muutokset perustuvat pääosin vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annettuun direktiiviin (Solvenssi II). Ehdotetut muutokset koskevat suomalaisia henki- ja vahinkovakuutusyhtiöitä. Työeläkevakuutusyhtiöt jäävät kokonaan ehdotetun sääntelyn ulkopuolelle. Vakuutusyhtiölain muuttamisesta annettuun lakiin ehdotetaan siirtymäsäännöstä siitä, että Finanssivalvonta voisi vuoden 2017 loppuun asti vaatia, että vakuutusyhtiöt, jotka laskevat vakavaraisuuspääomavaatimuksen sisäisellä mallilla, laskevat vakavaraisuuspääomavaatimuksen vähimmäispääoman laskentaa varten ainoastaan standardikaavalla. Vakuutusyhtiölain muuttamisesta annettuun lakiin ehdotetaan myös siirtymäsäännöstä siitä, että vakuutusyhtiön on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä vähimmäispääomavaatimus 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä, jos vakuutusyhtiö ei täytä vakuutusyhtiölain 11 luvun mukaista vähimmäispääomavaatimusta muutoslain voimaan tullessa, mutta se täyttää muotoslain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaiset toimintapääomavaatimukset. Vakuutusyhtiölakiin

ehdotetaan nykyistä täsmällisemmin Solvenssi II -direktiiviä vastaavia säännöksiä yhteisön rinnakkaisvakuutuksesta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (STM neuvotteleva virkamies Juha Jokinen 0295 163 594)

Hallituksen esitys (HE 98/2015 vp) eduskunnalle laeiksi vakuutusyhtiölain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi vakuutusyhtiölakia, työeläkevakuutusyhtiöistä annettua lakia, vakuutuskassalakeja, eläkesäätiölakia, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia, merimieseläkelakia ja maatalousyrittäjien eläkelakia. Muutokset perustuvat pääosin samanaikaisesti eduskunnan käsiteltävänä olevaan työ- ja elinkeinoministeriön hallituksen esitykseen kirjanpitolain muuttamiseksi. Kirjanpitosäännösten osalta muutokset ovat pääosin sisällöltään teknisiä tarkistuksia, jotka johtuvat siitä, että kirjanpitolakia sovelletaan taustalaina vakuutustoimialan yrityksiin. Vakuutusyhtiölain, eläkesäätiölain ja vakuutuskassalain viittaussystematiikkaa muutettaisiin siten, että sovellettavia kirjanpitolain säännösten kanssa samansisältöisiä säännöksiä ei enää kirjoitettaisi auki niihin lakeihin, vaan kirjanpitolain säännöksiä sovellettaisiin viittaamalla niihin. Vastaavasti menetettäisiin osakeyhtiölain kanssa samansisältöisten säännösten soveltamisessa vakuutusyhtiöihin. Vakuutustoiminnan erityisluonteesta johtuva sääntely säilytettäisiin vakuutustoimialan yrityksiä ja eläkelaitoksia koskevissa yhteisöoikeudellisissa laeissa. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kuin kirjanpitolakiin ehdotetut muutokset 1.1.2016. Kirjanpitosäännöksiä on tarkoitus soveltaa ensimmäisen kerran vakuutusyrityksen kirjanpitoon siltä tilikaudelta, joka alkaa 1.1.2016 tai sen jälkeen. (STM vakuutusylitarkastaja Tom Strandström 0295 163 430)

Hallituksen esitys (HE 99/2015 vp) eduskunnalle laiksi vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korotuksesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi muiksi laeiksi. Esityksen tarkoituksena on edistää asumiskustannusten kohtuullisuuden toteutumista valtion tukemassa asuntokannassa. Valtion tukemien vuokra- ja asumisoikeusasuntojen vuokrien ja käyttövästikkeiden määrääntymisessä noudatettavaa omakustannuseriaa-

tetta koskevia säännöksiä tarkennettaisiin muun muassa siten, että varautuminen tuleviin korjauksiin saisi olla enintään kohtuullista. Lisäksi eräitä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksesta kuuluvia korkotukilainojen maksuohjelmiin liittyviä tehtäviä siirrettäisiin Valtiokonttorille. Korkotuki- ja aravalainajärjestelmiin liittyviä muutoksenhakusäännöksiä muutettaisiin siten, että muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi pääsääntöisesti valituslupaa. Ehdotetut lakimuutokset poistaisivat nykyisenkaltaisia eroja eri vuokratulo-yhteisöjen omistamien valtion tukemien asuntojen vuokratasoissa ja madaltaisivat joissakin kohteissa ilmenneitä huomattavan korkeita vuokria. Korkotukilainajärjestelmän houkuttelevuuden parantamiseksi lainanlyhennysten määrää uusissa lainoissa lisättäisiin lainan alkuvuosina esityksen liitteenä olevan valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Nykyiseen lyhennysohjelmaan verrattuna valtion korkotukimenot laskisivat hieman, ja samalla valtion takauksiin liittyvät riskit pienenisivät. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2016. (YM hallitussihteeri Ville Koponen 0295 250 132)

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **22.10.2015** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus eräistä toimenpiteistä ja asiakirjoista isyysasioissa ja valtioneuvoston asetus oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä. Asetuksessa eräistä toimenpiteistä ja asiakirjoista isyysasioissa säädetään tarkemmin lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja maistraatin tiedoksiantovelvollisuudesta sekä niistä asiakirjoista, joita voidaan pitää henkilöllisyystodistuksena tai muuna tähän verrattavana luotettavana asiakirjanäyttönä henkilöllisyydestä isyysasioissa. Asetuksella oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta ja lääketieteellisestä selvityksestä toteutetaan oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annetun lain muutoksista johtuvat välttämättömät muutostarpeet. Koska asetuksen valtuuttava säädöspohja muuttuu, on tarpeen antaa muutosasetuksen sijaan uusi asetus. Asetukset tulevat voimaan 1.1.2016. (OM lainsäädäntöneuvos Salla Silvola 0295 150 314)

Valtioneuvoston asetus kielilain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:n muuttamisesta. Kielilain (423/2003) 37 §:n 1 momenttia on 1.2.2014 muutettu niin, että valtioneuvoston kertomusta kielilainsäädännön soveltamisesta ei enää anneta hallituksen toimenpidekertomuksen liiteaineistona, vaan omana asiana. Asetusta muutetaan siten, että se vastaa lakia. Asetus tulee voimaan 1.1.2016. (OM kieliainneuvos Corinna Tammenmaa 0295 150 181)

Valtioneuvoston asetus lasten päivähoidosta annetun asetuksen 6 ja 8 §:n muuttamisesta. Asetuksella muutetaan päiväkodeissa 3 vuotta täyttäneiden lasten ja hoito- ja kasvatustehtävissä olevien henkilöiden välistä mitoitusta siten, että nykyisen seitsemän lapsen sijasta päiväkodissa tulisi olla yksi hoito- ja kasvatustehtävissä oleva henkilö kahdeksaa lasta kohden. Asetukseen tehdään lisäksi teknisiä korjauksia. Voimassa olevan asetuksen viittaukset kumottuun sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusehdoista annettuun asetukseen (804/92) muutetaan viittauksiksi voimassa olevaan sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annettuun lakiin (272/2005). Asetus liittyy valtion vuoden 2016 talousarvioesitykseen. Asetus tulee voimaan 1.8.2016. (OKM hallitussihteeri Matti Sillanmäki 0295 330 193)

Valtioneuvoston asetus maakotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 3 §:n muuttamisesta. Asetuksella tarkistetaan maakotkien porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmään liittyvää laskennallista vahingon arvoa. Arvo perustuu kolmen edellisen poronhoitovuoden aikana maksettujen poronlihan myyntiteuraiden keskihintoihin. Laskennallista arvoa tarkistetaan vastaamaan vuosien 2011–2012, 2012–2013 ja 2013–2014 hintatilastoja. Näin otetaan huomioon poronlihan hinnan vuotuinen vaihtelu. Voimassa olevassa asetuksessa laskennallinen arvo on 727 euroa. Uusi arvo on 784 euroa, mikä on ainoa pykälään tehtävä muutos. Asetus tulee voimaan 30.10.2015. (YM ympäristöneuvos Esko Hyvärinen 0295 250 094)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **22.10.2015** seuraavat päätökset:

Päätös myöntää vientilupa Sako Oy:lle Yhdysvaltoihin. Vientiluvan perusteella yritys saa viedä Yhdysvaltoihin Beretta USA Corp. nimiselle yritykselle seuraavan puolustusmateriaalin: Tarkkuuskivääri TRG M10 cal.308Win 500 kappaletta, tarkkuuskivääri TRG M10 cal. 300WM 500 kappaletta, tarkkuuskivääri TRG M10 cal.338LM 500 kappaletta, kaliberin vaihtosarja TRG M10 caliber change kit (cal.300WM/308Win/338LM) 1 500 kappaletta ja varaosapiippu Spare barrels TRG M10 (cal.300WM/308Win/338LM) 500 kappaletta. (PLM hallitussihteeri Tuomas Venho 0295 140 414)

Päätös myöntää eversti Hannu Hypöselle vapautus kutsunta-asiain keskuslautakunnan jäsenen tehtävästä ja määrätä hänen tilalleen prikaatikenraali Jukka Sonninon 1.11.2015 lukien lautakunnan 31.1.2018 päättyväksi toimikaudeksi. (PLM hallitussihteeri Perttu Wasenius 0295 140 603)

Päätös valtion virastoista, joista tehtäviä ja toimintoja siirretään valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuun palvelukeskukseen Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtoriin. Energiavirastosta, Hallinnon tietotekniikkakeskuksesta, Häätäkeskuslaitoksesta, Joutsenon vastaanottokeskuksesta, Kilpailu- ja kuluttajavirastosta, Maa- ja metsätalouden tutkimuskeskuksesta, Pelastusopistosta, Poliisihallituksesta, Puolustusvoimista, Rajavartiolaitoksesta, ulkoasiainministeriöstä, Valtiokonttorista ja valtioneuvoston kansliasta siirretään tehtävät, joita Valtori tuottaa ja kehittää valtion yhteisten tieto- ja viestintätekniisten palvelujen järjestämisestä annetun lain 5 §:n 1 momentin ja 5 §:n 3 momentin nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukaisesti. Ulkoasiainhallinnon IAM-järjestelmän palvelutuotanto rajataan siirron ulkopuolelle kunnes ulkoasiainhallinto on siirtynyt Kieku-palvelun käyttäjäksi. Ulkoasiainhallinnon korkean turvaluokan kansallisen ja kansainvälisen tiedon käsittelyjärjestelmien palvelutuotannon rajausta tarkastellaan uudelleen viimeistään vuoden 2016 loppuun mennessä.

Tehtävien ja toimintojen siirtojen yhteydessä siirtyvät näihin tehtäviin ja toimintoihin liittyvät sopimukset ja sitoumukset, niihin liittyvät oikeudet ja velvollisuudet sekä vireillä olevat asiat sekä siirrettävissä tehtävissä olevat henkilöt siten kuin niistä sovitaan tarkemmin siirtosopimuksissa. Siirrot toteutetaan 1.11.2015. Patentti- ja rekisterihallituksen ja Valtiokonttorin henkilöstösiirrot toteutetaan 31.12.2015. (VM lainsäädäntöneuvos Hannele Kerola 0295 530 199)

Päätös nimittää Suomen Akatemian tieteellisten toimikuntien puheenjohtajat ja jäsenet toimikaudeksi 1.1.2016–31.12.2018. Kokoonpano: *biotieteiden ja ympäristön tutkimuksen toimikunta*: puheenjohtaja: professori Kai Lindström (ekologia, akvaattiset tieteet) Åbo Akademi; jäsenet: professori Alfred Colpaert (luonnonmaantiede, geoinformatiikka) Itä-Suomen yliopisto, professori Riitta Julkunen-Tiitto (kasvibiologia) Itä-Suomen yliopisto, professori Annika Kangas (metsätieteet, metsän arvioimistiede) Luonnonvarakeskus, tutkimusprofessori Kristiina Kruus (biotekniikka) Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, professori Jussi Kukkonen (ympäristötiede, ekotoksikologia) Jyväskylän yliopisto, tutkimusprofessori Kari Lehtinen (ilmäkehätieteet) Itä-Suomen yliopisto ja Ilmatieteen laitos, professori Johanna Mappes (evoluoitioekologia) Jyväskylän yliopisto, professori Seppo Salminen (elintarviketekniikka, toksikologia) Turun yliopisto, professori Lea Sistonen (solubiologia) Åbo Akademi ja professori Matti Weckström (biofysiikka, neurofysiologia) Oulun yliopisto; *kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen toimikunta*: puheenjohtaja: professori Anneli Anttonen (sosiaalipoliittika) Tampereen yliopisto; jäsenet: lehtori Gustav Djupsjöbacka (taiteiden tutkimus/musiikki) Taideyliopisto, professori Jari Hietanen (psykologia) Tampereen yliopisto, professori Erkki Karvonon (informaatiotutkimus ja viestintä) Oulun yliopisto, professori Eva Liljebloom (taloustieteet) Svenska Handelshögskolan, yliopistonlehtori Kia Lindroos (valtio-oppi) Jyväskylän yliopisto, professori Maria Lähteenmäki (historia, arktiset alueet) Itä-Suomen yliopisto, professori Johanna Niemi (oikeustiede) Turun yliopisto, professori Tarja Nikula (soveltava kieli-tiede) Jyväskylän yliopisto, professori Sami Pihlström (teologia) Hel-

singin yliopisto ja professori Hannu Savolainen (kasvatustiede, erityispedagogiikka) Jyväskylän yliopisto; *luonnontieteiden ja tekniikan tutkimuksen toimikunta*: puheenjohtaja: professori Paula Eerola (fysiikka) Helsingin yliopisto; jäsenet: professori Sirkka-Liisa Jämsä-Jounela (kemian tekniikka) Aalto-yliopisto, professori Juha K. Kinnunen (matematiikka) Aalto-yliopisto, professori Reko Leino (orgaaninen kemia) Åbo Akademi, professori Juha-Pekka Lunkka (geologia) Oulun yliopisto, tutkimusprofessori Aarne Mämmelä (langaton tietoliikenne) Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, professori Leena Paavilainen (biopohjaiset raaka-aineet, puunjalostustekniikka) Luonnonvarakeskus, professori Jukka Pekola (fysiikka) Aalto-yliopisto, akatemiatutkija, professori Leena Ukkonen (elektroniikka, terveysteknologia) Tampereen teknillinen yliopisto, tutkimusjohtaja Kari Ullakko (materiaalitekniikka, materiaalfysiikka) Lappeenrannan teknillinen yliopisto ja professori Kaisa Väänänen-Vainio-Mattila (tietojenkäsittely, tietotekniikka) Tampereen teknillinen yliopisto;

terveyden tutkimuksen toimikunta: puheenjohtaja: professori Mika Rämet (lastentaudit, immunologia) Oulun yliopisto; jäsenet: professori Johanna Björkroth (eläinlääketiede, elintarvikkehygieniä) Helsingin yliopisto, professori Jarkko Ketolainen (farmasian teknologia) Itä-Suomen yliopisto, professori Juhani Lehto (kansanterveystiede, terveystaloustiede) Tampereen yliopisto, professori Pirjo Nuutila (diabetestutkimus, aineenvaihduntatutkimus) Turun yliopisto, professori Asla Pitkänen (neurotieteet) Itä-Suomen yliopisto, professori Anneli Pohjola (sosiaalityö) Lapin yliopisto, professori Pauli Puolakkainen (kliiniset lääketieteet, vatsaelinkirurgia) Helsingin yliopisto, professori Jorma Toppari (fysiologia, endokrinologia, patologia) Turun yliopisto, professori Maritta Välimäki (hoitotiede) Turun yliopisto ja professori Anu Wartiovaara (kliininen molekyyliäätietiede, genetiikka) Helsingin yliopisto. (OKM opetusneuvos Mirja Vihma 0295 330 326)

Päätös valtuuttaa kansliapäällikkö Anita Lehikoinen tai hänen estyneenä ollessaan ylijohtaja Tapio Kosunen allekirjoittamaan kirje, jolla Suomi liittyy jäseneksi yhteiseen kieliaineistojen ja -teknologian eurooppalaiseen tutkimusinfrastruktuurikonsor-

tion (CLARIN ERIC). CLARIN ERIC:in isäntämaana on Alankomaat ja jäseninä Bulgaria, Itävalta, Liettua, Norja, Portugali, Puola, Ruotsi, Saksa, Tanska, Tsekki, Viro sekä kansainvälisenä järjestönä Hollannin kielen unioni. CLARIN ERIC edistää humanistista ja yhteiskuntatieteellistä tutkimusta tarjoamalla tutkijoille tutkimusinfrastruktuurin, joka mahdollistaa pääsyn Euroopan tason kieliaineistoihin ja työkaluihin. Tutkimusinfrastruktuuri koostuu osallistuvien maiden kansallisista tutkimusinfrastruktuureista, joiden yhteensopivuutta ja yhteiskäyttöä CLARIN ERIC koordinoi. CLARIN ERIC:in tarjoaman tutkimusinfrastruktuurin avulla tutkijat pääsevät hyödyntämään tutkittavan kielen erilaisia digitaalisia kotimaisia ja ulkomaisia aineistoja. Saatavilla olevien aineistojen määrä moninkertaistuu ja uudet tutkimusvälineet nopeuttavat tutkimusongelmien ratkaisua. CLARIN ERIC tarjoaa myös mahdollisuuksia kehittää uutta kieliteknologiaa ja sovelluksia. (OKM opetusneuvos Petteri Kauppinen 0295 330 147)

Päätös ehdolliseen pääsyyn perustuvien ja ehdollisen pääsyn sisältävien eurovelujen oikeussuojaa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen irtisanomisesta. Euroopan unionin neuvosto teki 29.11.2011 allekirjoittamis päätöksen ehdollisen pääsyn yleissopimuksesta. Neuvoston mukaan yleissopimus on sekasopimus, joka sisältää sekä EU:n että jäsenvaltioiden toimivaltaan kuuluvia määräyksiä. Suomi on hyväksynyt yleissopimuksen ja se on tullut Suomen osalta voimaan 1.9.2013. Yleissopimuksessa on sovittu maksutelevisiotoiminnassa käytettävien ehdollisen pääsyn järjestelmien oikeudellisesta suojasta. Suomen liittymisellä ehdollisen pääsyn yleissopimukseen ei ollut vaikutusta Suomen lainsäädäntöön, sillä Suomen voimassa oleva sääntely on yhteensopivaa EU:n ehdollisen pääsyn direktiivin kanssa ja täyttää sellaisenaan myös sopimuksesta johtuvat velvoitteet. Komissio nosti neuvostoa vastaan kanteen EU:n tuomioistuimessa, jonka johdosta tuomioistuin antoi 22.10.2013 tuomionsa, jonka mukaan yleissopimus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Näin ollen Suomella ei ole ollut toimivaltaa hyväksyä sopimusta ja sopimus on irtisanottava. Koska yleissopimus on EU:n yksinomaisessa toimivallassa, Suomen irtisanomisesta päättää valtioneuvosto. (LVM

neuvotteleva virkamies Elina Thorström 0295 342 393)

Päätös myöntää Caruna Oy:lle lunastuslupa omaisuuden lunastamiseksi Riihimäen ja Hyvinkään kaupungeissa sekä Hausjärven kunnassa sijaitsevien kiinteistöjen alueille rakennettujen 110 kV sähkönsiirtojohtojen käyttöoikeutta varten (Hikiä-Silmäkeneva, Erkytä-Niinistö, Niinistö-Karoliina ja Hähkäsuo-Kuumola). (TEM ylitarkastaja Johanna Juvonen 0295 064 220)

Päätös asettaa työsuojeluneuvottelukunta toimikaudeksi 1.11.2015–31.10.2018. Kokoonpano (varajäsenet suluissa): puheenjohtaja: osastopäällikkö, ylijohtaja Leo Suoma (johtaja Antti Janas) sosiaali- ja terveysministeriö; varapuheenjohtaja: valvontajohtaja Raimo Antila (neuvotteleva virkamies Tarja Nupponen) sosiaali- ja terveysministeriö; jäsenet: työympäristöasiantuntija Raili Perimäki (työympäristöasiantuntija Erika Kähärä) Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, asiantuntijalääkäri Kari Haring (kehittämispäällikkö Juha Antila) Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, työympäristöasiantuntija Erkki Auvinen (sosiaali- ja terveystalouden asiantuntija Riitta Työläjäri) Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, asiantuntija Tarja Arko (lakimies Paula Ilveskivi) Akava ry, asiantuntijalääkäri Jan Schugk (asiantuntija Marjo Uusi-Pantti) Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, johtava asiantuntija Riitta Wörn (asiantuntija Mika Susi) Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, neuvotteleva virkamies Päivi Lahtola (neuvotteleva virkamies Mika Happonen) valtion työmarkkinalaitos, työmarkkina-asiamies Taija Hämäläinen (työelämän kehittämisen asiantuntija Riikka Pajala) KT Kuntatyönantajat, toimitusjohtaja Tiina-Mari Monni (kehittämispäällikkö Ville Saarikoski) Työturvallisuuskeskus ja tiimpäällikkö Carita Aschan (teemajohtaja Tuula Oksanen) Työterveyslaitos. (STM neuvotteleva virkamies Marianne Kivistö 0295 163 284)

Valtioneuvosto lähetti eduskunnalle 22.10.2015 seuraavat Euroopan unionin säädösehdotuksia koskevat valtioneuvoston kirjelmät:

Valtioneuvoston kirjelmä (U 18/2015 vp) eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston asetukseksi perinteisten, ALV- ja BKTL-perusteisten

omien varojen käyttöön asettamisessa sovellettavista menetelmistä ja menettelyistä sekä käteisvarojen saamiseksi toteutettavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU, Euratom) N:o 609/2014 muuttamisesta. Muutos koskee myöhässä käyttöön asetetuista määristä perittävään koron laskentamenetelmää, ALV- ja BKTL-perusteisten omien varojen vuotuista mukauttamista koskevaa menettelyä sekä nykyisiin menettelyihin liittyviä muita, lähinnä teknisiä selvennyksiä ja parannuksia. Nämä perustuvat tuoreimpiin kokemuksiin ja havaintoihin omien varojen kirjanpidosta, komission kassavarojen hallinnoinnista ensimmäisellä vuosipuoliskolla, komission (Eurostatin) suorittamasta BKTL-tietojen arvioinnista, rikostutkinnan vaikutuksesta perinteisten omien varojen vahvistamiseen ja käyttöön asettamiseen sekä sellaisten perinteisten omien varojen määrien ilmoittamiseen, joita ei saada perittyä. (VM budjetineuvos Panu Kukkonen 0295 530 134)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **22.10.2015** seuraavat nimitysasiat:

Lähetystöneuvos Katri Viinikka ulkoasiainneuvoksen virkaan 1.12.2015 lukien. (UM henkilöstöjohtaja Vesa Lehtonen 0295 351 439)

Johtaja, diplomi-insinööri Kirsi Karlamaa Viestintäviraston pääjohtajan virkaan 1.1.2016–31.12.2020. (LVM kansliapäällikkö Harri Pursiainen 0295 342 389)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

HALLITUKSEN NEUVOTTELU 20.10.2015

Hallitus linjasi sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamista

Hallituksen linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Kunnan pääasiallisen rahoitusvastuun on arvioitu olevan ristiriidassa perustuslain turvaaman kunnallisen itsehallinnon kanssa.

Tulevien itsehallintoalueiden rahoitus valmistellaan ensisijaisesti val-

tion rahoitusvastuun pohjalta. Vaihtoehtoisesti selvitetään vielä myös mallia, joka perustuisi osittain itsehallintoalueiden omaan verotusoikeuteen. Näiden vaihtoehtoisten ratkaisujen vaikutuksia arvioidaan ja verrataan niitä keskenään.

Hallitus on sopinut neuvottelussaan linjauksista, joiden pohjalta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitus valmistellaan osana sote- ja itsehallintouudistusta. Pääministeri on kuullut ratkaisusta myös oppositiopuolueiden puheenjohtajia 16.10. pidetyssä neuvottelussa. Ratkaisu perustuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja aluehallintouudistuksen projektiryhmän sekä rahoitusta valmistelevan työryhmän ehdotukseen.

Hallituksen mukaan lähtökohtana sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistuksen valmistelussa ovat hallitusohjelman linjaukset, joiden mukaan kokonaisveroaste ei saa nousta ja työn verotus ei saa kiristyä millään tulotasolla. Tarkemmat rahoituslinjaukset sisällytetään huh-tikuussa 2016 lausunnoille lähetettävään hallituksen esityksen luonnokseen.

Lisätietoja: perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 108, alivaltiosihteeri Tuomas Pöysti, sosiaali- ja terveysministeriö, p. 0295 163 012, osastopäällikkö, ylijohtaja Terhi Järvikare, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 113 ja hallitusneuvos Panu Pykönen, valtiovarainministeriö, p. 0295 530 225

TALOUSPOLIITTINEN MINISTERI-VALIOKUNTA 20.10.2015

Valtion eläkemaksussa vuosina 2013–2015 ollut virhe oikaistaan

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on tänään puoltanut valtiovarainministeriön ehdotusta valtion eläkelain piirissä olevien työntekijien eläkemaksun oikaisemiseksi. Laskentajärjestelmässä olleen virheen seurauksena valtion eläkemaksu on ollut hieman yli prosentin liian suuri vuosina 2013–2015. Virhe oikaistaan alentamalla vastaavalla määrällä valtion eläkemaksua vuosina 2016–2018. Oikaisu on yhteensä 202 miljoonaa euroa. Palautuksella ei ole vaikutusta julkisen sektorin talouden tasapainoon, sillä muutokset tapahtuvat julkisen sektorin sisällä. Työntekijöiltä peri-

tyssä eläkemaksussa ei ole havaittu virheellisyyttä.

Valtiokonttorissa uudistettiin vuonna 2012 valtion eläkemaksun laskentajärjestelmä. Tässä yhteydessä tietokoneohjelmaan jäi tahaton virhe, jonka johdosta vuosina 2013–2015 työntekijän eläkemaksu on laskettu ja vahvistettu suuremmaksi kuin täyden rahastoinnin perustaso olisi edellyttänyt. Virhe havaittiin Kevassa helmikuussa 2015 eläkeuudistukseen liittyvien analyysien yhteydessä.

Oikaisun määrä kolmelta vuodelta on yhteensä 202 miljoonaa euroa eli 4,20 % työntekijältä perityn valtion eläkemaksun kokonaismäärästä. Se jakaantuu maksuvelvollisten kesken seuraavasti:

- valtion virastot 109 M€
- kunnat 47 M€
- yliopistot 38 M€
- yksityiset työntekijät 6 M€
- liikelaitokset 2 M€

Jotta vuotuinen eläkemaksun vaihtelu ei olisi liian suurta, virhe oikaistaan vuosina 2016, 2017 ja 2018 pienentämällä eläkemaksun suuruutta. Eläkemaksun alennus huomioidaan tulevissa budjettiprosesseissa.

Lisätietoja: Valtion työmarkkinajohtaja Juha Sarkio, p. 0295 530 031

Talpo linjasi: Alueellisia innovaatioita osana kilpailukykyä kärkihanketta

Talouspoliittinen ministerivaliokunta on linjannut 20.10.2015 valtion tavoitteet alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämiseksi. Lisäksi linjattiin valtion tavoitteet kaupunkien kanssa käytäviin sopimusneuvotteluihin. Elinkeinoelämän kasvua ja kilpailukykyä vahvistetaan muun muassa ennakoivan rakennemuutoksen toimilla, kasvusopimuksilla ja kasvuvyöhykkeellä sekä MAL-sopimuksilla (maankäyttö, asuminen ja liikenne). Samalla huomioidaan ajankohtainen maahanmuuttotilanne. Toimenpiteet ovat osa työllisyys ja kilpailukyky -kärkihanketta.

Alueita ohjataan erikoistumiseen ja kokeiluihin

Alueiden kilpailukykyä vahvistamiseksi ennakoivan rakennemuutoksen toimet sidotaan osaksi aluekehityksen suunnittelua. Tämä tarkoittaa jokaisen alueen aiempaa suurempaa omaa vastuuta rakennemuutokseen varautumisesta ja uusien kasvun lähteiden rakentamisesta. Alueilta edel-

lytetään voimassa oleva varautumis-suunnitelma sekä suunnitelma määrärahan käyttökohteista. Toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan vuosittain.

Valtio tekee pääkaupunkiseudun kanssa kasvusopimuksen osana metropolipolitiikkaa. Lisäksi muut suuret kaupunkiseudut voivat osallistua hakumenettelyyn. Parhaiden kanssa tehdään kasvusopimus alkuvuodesta 2016. Tällä tavoitellaan kansainvälisten liiketoimintamahdollisuuksien ja referenssikohteiden luomista, innovatiivisten julkisten hankintojen lisäämistä sekä kumppanuutta elinkeinoelämän ja oppilaitosten kanssa.

Ensimmäistä kertaa järjestetään kasvuvyöhykekilpailu, josta valitaan 1–2 parasta esitystä sopimusmenettelyyn. Kasvuvyöhykkeiden tavoitteena on lisätä liiketoimintaa, parantaa työvoiman liikkuvuutta laajalla työssäkäyntialueella, houkuttaa yritysten investointeja ja luoda uusia palveluliiketoiminnan mahdollisuuksia. Kasvuvyöhykkeillä tähdätään myös kansainvälisen yhteistyön tiivistämiseen.

Määräraha näille toimenpiteille on osoitettu yhteensä 30 miljoonaa euroa vuosille 2016–2018. Ennakoivan rakennemuutoksen toimiin suunnataan noin 15 miljoonaa euroa. Valtion ja metropolialueen sekä muiden kaupunkien ja kasvukäytävien kanssa tehtäviin strategiisiin yhteistyösopimuksiin suunnataan myös noin 15 miljoonaa euroa.

”Nyt ryhdytään ripeästi toteuttamaan kilpailukyyn parantamiseen liittyviä kärkihankkeita. Tavoitteena on koko Suomen voimavarojen hyödyn-

täminen. Mukana työssä ovat niin maakunnat, kaupungit kuin metropolialuekin. Keskitymme myös kasvaneen maahanmuuton tuomiin haasteisiin ja luomiin mahdollisuuksiin”, elinkeinoministeri Olli Rehn toteaa.

MAL-sopimuksilla lisätään kaupunkiseutujen ja valtion yhteistä sitoutumista

Valtio sitoutuu neuvottelemaan Helsingin seudun 14 kunnan, Turun, Tampereen ja Oulun kaupunkiseutujen kanssa maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimukset vuosille 2016–2019. MAL-sopimusten keskeisiä kysymyksiä ovat kaupunkiseutujen yhdyskuntarakenne, yhteisvastaullinen asuntopolitiikka sekä toimiva liikennejärjestelmä ja kestävä liikkuminen. Niissä huomioidaan myös kasvaneesta maahanmuutosta aiheutuva asuntotarpeen kasvu.

Valtion pyrkimyksenä on lisätä merkittävästi asuntotuotantoa erityisesti Helsingin seudulla. Sopimusten sitovuutta on tarkoitus vahvistaa. Niistä tehdään valtioneuvoston periaatepäätös sen jälkeen kun kunnat ovat hyväksyneet sopimukset. Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun seutujen MAL-sopimusten tarkoituksena on myös lisätä kaupunkiseuduillaan kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion välistä sitoutumista yhdessä sovituihin tavoitteisiin. Vastaavaa yhteistyötä tehtiin edellisellä hallituskaudella ja kokemukset olivat myönteisiä.

Maailman muuttuessa ja liikenne-sektorin ollessa suuren murroksen edessä, pitää liikenne- ja viestintäministeriö tärkeänä, että nyt laadittaviin

MAL-sopimuksiin sisällytetään myös digitalisaatioon ja vaihtoehtoisiin käyttövoimiin liittyviä tavoitteita. Tahtotila on, että rahoitusta osoitetaan joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn lisäksi toimenpiteisiin, joissa otetaan huomioon myös liikenteen uusien käyttövoimien käytön edistäminen sekä digitalisaation vaikutukset liikkumiseen ja liikennetarpeeseen.

Lisäksi on tärkeää, että valtion liikenteeseen sekä asuntotuotantoon kohdistuvia rahoitusvälineitä ja tukia tarkastellaan kokonaisuutena, jotta niiden vaikuttavuus paranee ja saavutettava hyöty on mahdollisimman suuri.

On tärkeää korostaa myös innovatiivisten ehdotusten ja uusien rahoitusmallien tärkeyttä uusien hankkeiden rahoittamiseksi. Vuonna 2014 solmitun valtion ja Helsingin kuntien välisen suurten infrahankkeiden tukemista ja asumisen edistämistä koskevan sopimuksen aikana vallinneet reunaehdot ja olosuhteet ovat muuttuneet erityisesti valtion taloudellisen tilanteen osalta. Sopimuksen sisältöä on tarpeellista tarkastella uudelleen ja huomioida olosuhteiden muutokset.

Lisätiedot: neuvotteleva virkamies Olli Alho, p. 0295 064 914, elinkeinoministerin erityisavustaja Jannika Ranta, p. 050 340 2250, työ- ja elinkeinoministeriö sekä liikenneneuvos, yksikön johtaja Risto Murto, p. 040 505 3320, liikenne- ja viestintäministeriö ja rakennusneuvos Matti Vatiilo, p. 0295 250 311, ympäristöministeriö

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2015